

Jongeren moeten kritisch naar hun coöperatie kijken

Wilco de Jong is als nieuwe voorzitter van het NAJK gekozen. Naast het verbeteren van de herkenbaarheid van deze jongerenorganisatie vindt hij het belangrijk dat de jongeren zich nadrukkelijker moeten laten horen bij de coöperatie.

Linda de Bie

De 28-jarige melkveehouder uit het Friese Nijenholtwolde is niet onbekend met coöperaties, zijn vader was in het verleden al commissaris bij de huidige coöperatie Rijnavallei. Wilco zelf heeft na zijn studie aan het Van Hall instituut bij Agrifirm als rundveespecialist gewerkt. Dit jaar zou hij volledig thuis op het melkveebedrijf gaan werken. Het NAJK – Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt – wist hem echter te strikken voor het voorzitterschap van het dagelijks bestuur.

NAJK

Wilco was al bestuurslid bij AJF, de provinciale afdeling van het NAJK die de belangen voor Friese agrarische jongeren tussen de 18 en 35 jaar behartigt, en was tevens afgevaardigde naar de provincie. “De ideeën van de agrarische jeugd zijn belangrijk en moeten aan de provincie en politiek overgebracht worden”, vertelt Wilco. “Maar de keuze voor het voorzitterschap is ook gemaakt om er zelf van te leren”, licht hij toe.

‘Bestuurders moeten zich ook tussen de leden durven te begeven’

De voormalige NAJK-voorzitter Dirk Bruins heeft gewerkt aan de herkenbaarheid van de organisatie. “Nu zijn ook de medebestuurders vaak in het nieuws, een sector wordt door één persoon vertegenwoordigd”, legt Wilco uit. “Dit wil ik verder doorzetten, zo spreekt diegene die het beste op de hoogte is.” Zelf is Wilco portefeuillehouder algemene zaken en intensieve veehouderij. Voor deze laatste portefeuille zoekt het NAJK nog een belangenbehartiger.

De leden van het NAJK variëren in leeftijd van 18 tot 35 jaar. Wilco geeft aan dat de leden in diverse levensfasen zitten. De laagdrempeligheid is dan ook een belangrijk punt om leden aan te trekken. “De naamsbekendheid van het NAJK is goed”, legt Wilco uit. “Maar jongeren worden vaak pas

lid na persoonlijk contact.” De organisatie is dan ook regelmatig op evenementen en beurzen te vinden. En ondanks dat de doelgroep van agrarische jongeren krimpt, blijft het ledenaantal stabiel tussen de 9.000 en 10.000 jongeren.

KEUZE VOOR COÖPERATIE

Ook de keuze voor een lidmaatschap bij een coöperatie is afhankelijk van persoonlijk contact volgens Wilco. “De keuze voor een coöperatieve leverancier of afnemer gebeurt vaak niet bewust”, geeft hij aan. “Het is de persoon die op het erf komt die doorslaggevend is.” En de prijs moet natuurlijk goed zijn. En als er dan keuze is, dan kiest Wilco in ieder geval voor de coöperatie. “Het is een stukje extra betrouwbaarheid”, licht hij toe. “Bij een coöperatie weet ik dat ik een scherpe prijs zal krijgen.”

STANDPUNTEN NAJK

Het NAJK heeft over coöperaties een negental standpunten opgesteld. Eén ervan is dat jonge agrariërs zich nadrukkelijker moeten laten horen op de vergaderingen van de coöperaties. Maar volgens Wilco doe je dit niet zomaar. “De bestuurder achter de tafel zit in de materie. Daardoor kan hij makkelijk je vraag pareren zonder dat je als jongere een weerwoord hebt. Bestuurders moeten zich daarom ook tussen de leden durven te begeven. En de leden moeten het gevoel hebben dat hun vragen nut hebben.” Wilco geeft toe dat het makkelijker is om kritisch te zijn als je niet betrokken bent. Maar om de juiste kritiek te kunnen leveren, moet je wel op de hoogte zijn van wat er speelt. “Coöperaties hebben belang bij mensen die een richting durven aan te geven!” Hij pleit ervoor om leden én niet-leden te informeren wat een coöperatie is en doet. Kritische geluiden zouden volgens hem voornamelijk een teken van onbegrip zijn.

FACILITEITEN BIEDEN

Coöperaties zouden volgens het NAJK ook meer mogelijkheden moeten creëren en faciliteiten moeten bieden om bedrijfsopname voor jonge ondernemers mogelijk te maken. “Maar je kunt als

coöperatie natuurlijk geen leden bevoorvoordelen”, geeft Wilco geeft hierbij tegelijkertijd aan. Dat de voorgenomen fusiecombinatie FrieslandCampina op certificaten wil overstappen vindt hij een goede keuze. “De groep met ex-veehouders die steeds meer geld in de dode hand krijgt groeit. Natuurlijk hebben zij de coöperatie groot gemaakt. Maar wij als jonge agrarische ondernemers moeten de coöperatie vervolgens groot houden! Coöperaties hebben er belang bij dat agrarische bedrijven blijven bestaan. Ze kunnen dit ondersteunen door bijvoorbeeld kennis te leveren. De coöperatie en haar leden moeten elkaar door een wisselwerking scherp houden”, verklaart hij.

LEDENBELANG

De coöperatie staat op de eerste plaats voor het belang van haar leden. Investerings in het buitenland en grote kapitaal-intensieve investeringen moeten volgens de NAJK-standpunten dus ook in het ledenbelang zijn. “Het is moeilijk om

deze beslissingen te nemen”, begrijpt Wilco. “Je weet tenslotte van tevoren nog niet hoe een lange termijn investering gaat uitpakken. Ook hier komt het dus weer aan op kennis en inzicht.” Voor fusies en samenwerkingsvormen moet een coöperatie volgens het NAJK niet terugschrikken, ook niet als het particuliere bedrijven betreft. “Als het maar in het belang van de leden is! De coöperaties moeten er wel voor zorgen dat ze zo sterk blijven dat een overname mogelijk is, dus dat je de keuze hebt.”

BLIJVEN KNOKKEN

“Om het belang van de leden duidelijk te maken en elkaar via kennis scherp te houden, is de transparantie naar de leden toe belangrijk”, meent Wilco. De leden moeten daarin ook hun verantwoordelijkheden nemen. Zoals de jonge voorzitter zegt: “Je moet er voor blijven knokken dat de coöperatie toegevoegde waarde voor de leden blijft behouden!” ■